

QVÆSTIONVM SVPER NVMEROS

Gxi, inferiores partes terræ inferiorū vocabulo nūcupatas, in comparatione huius superioris terræ in cuius facie uiuit: sicut in cōparatione cœli superioris ubi sanctorum demoratio est angelorū, peccātes angelos in hui⁹ aëris detrusos caliginē, scriptura dicit tanq̄ carceribus inferi puniendos referuari. Si enim deus, inquit, angelis peccantibus non pepercit, sed carceribus caliginis inferi retrudēs tradidit in iudicio puniēdos referuari: cū Apostolus Paulus principem potestatis diabolum dicat, qui operatur in filijs diffidētiae. Et dixit dominus ad Moysen & ad Eleazarū filium Aaron sacerdotem, Tollite thuribula ærea ē medio exustorū: & ignem alienū hūc semina ibi: quia sanctificauerunt thuribula peccatorū horum in manibus suis: & fac ea laminas ductiles circūpositionem altari: quoniā oblata sunt ante dominū & sanctificata sunt: & factæ sunt in signū filijs Israël. Hoc loco cur non ad Moysen & Aaron sicut in superioribus dominus locutus sit, sed ad Moysen & Eleazarū filiū Aaron, hæc mihi causa interim occurrit: Quoniam quæstio erat de progeme sacerdotiū, id est de quo genere esse deberent: unde illi ex alio genere, quia sibi usurpare sacerdotiū ausi sunt, tā horrendo & mirabili supplicio perierunt: non ad Aaron, quia iam summus sacerdos erat, sed ad Eleazarū uoluit loqui deus qui ei succedere debebat, & secundo iā sacerdotio fungebatur, ut eo modo seriē generis cōmēdaret: quæ in successiōibus sacerdotum esse deberet. Unde etiam in cōsequentijs dicit, Et accepit Eleazar filius Aaron sacerdotis thuribula ærea q̄ antea obtulerunt qui exusti sunt, & addidit ea circūpositionē altaris memorialē filijs Israël, ut non accedat quisquā alienigena qui nō est de femine Aaron imponere incensum ante dominum: & nō erit sicut Chore & sicut conspiratio eius, sicut locutus est dominus in manu Moysi. Hoc ergo modo uoluit per Eleazarū deus nō sacerdotium quod iā erat in Aaron, sed successiōis sacerdotalis progemiē cōmēdare. Quod uero ait, Et ignem alienū hūc semina ibi sparge, intelligendum est. Et quod addidit, Quia sanctificauerunt thuribula peccatorū horum in manibus suis: locutione quidē inusitata expressa sentētia est. Sed notidū nouo modo dicta sanctificata pœna corū, à quibus hoc peccatum fuerat perpetrātū: quia per eos exēplū datum est ceteris, quo timerent. Circūpositionem autē altari cur ex eis fieri uoluit, addidit dicens: quoniam oblata sunt ante dominū, & sanctificata facta sunt in signū filijs Israël: nō ergo in eis reprobati uoluit, q̄ à talibus oblata sunt, sed hoc potius attendi ante quē oblata sint: id est quia ante dominū, ut plus in eis ualeret nomē domini, ante quem oblata sunt, q̄ pessimū meritum eorū, à quibus oblata sunt. Hoc autē iam & in Exodo cōmemorauerat scriptura, quādo altare fabricatum dicit. Unde intelligitur genera rerum gestarum distributa esse per libros, nō temporum ordo cōtextus. Nā & de uirga Aaron quomodo res gesta sit, ut & florens & germinās electiōne sacerdotij eius, diuinitus indicaret, in hoc libro scriptura narrauit, & tamē de ipsa uirga in Exodo dicitur, ut in sanctis sanctorum, cum māna in arca poneretur, quādo precipitur de tabernaculo fabricando: quod utiq̄ longe ante præceptum est, q̄ ipsum tabernaculum fabricatum perfectumq̄ cōsisteret. Stetit autē primo mense secundi anni, ex quo de Aegypto egressi sunt: & liber iste incipit à secundo mense eiusdem anni secundi, primo die mensis. Unde clarū est ista, si librorum ordinem cōsideremus, per recapitulatiōnem: id est præteritorū recordatiōne cōmemorari, quæ putant, qui minus diligenter intendit, eodē facta ordine, quo narrantur. Et ait dominus ad Aaron dicens, Tu & filij tui, & domus patris tui tecum accipietis peccata sanctorum: & tu & filij tui accipietis peccata sacer-

XXXI. Num. 13.

dotij vestri. Hæc sunt peccata quæ appellantur sacrificia pro peccatis. Proinde peccata sanctorum dictū est, non quæ sancti committunt, sed ab eo quod sunt sancta sanctorum, quia in sanctis offeruntur. Et peccata dicuntur sacrificia pro peccatis: ideo appellata sunt peccata sanctorum. Et peccata sacerdotij vestri: id est eadem ipsa quæ offeruntur pro peccatis: sicut etiam in Leuitico declarat, & pertinere debere dicit ad sacerdotem. Primogenita omnia quæcunque fuerint in terra eorum, quantacunque attulerint domino, tibi erunt. Hic primogenita, non foetus primitiuos pecorum dicit: nam ipsa Græce πρωτότοκα nominantur, hæc autē πρωτογενήματα. Sed Latine duabus his rebus, duo nomina reperta non sunt. Et ideo ista πρωτογενήματα quidam primitias interpretati sunt, Sed primitiæ ἀπαρχαί dicuntur, & aliud sunt. Hæc igitur tria ita discernuntur, quia πρωτότοκα sunt primitiui animalium foetus, etiā hominū: πρωτογενήματα uero, primi fructus de terra sumpti, uel de arbore, uel de uite. Primitiæ autē de fructibus quidem, sed iā redactis ab agro: sicut de massa, de lacu, de dolio, de cupa, quæ primitus lumbantur. De iuuenca rufa, cuius cinerem ad aquam aspersiōis, eorumq̄ mudationem qui mortuum tetigerint, proficere lex mandauit, nec tangere permittitur. Euidētissimū enim signum in ea noui testamenti præfigurabatur, nec satis digne festinantes dicere de tanto sacramento ualemus. Primo em̄ quod ita cœpit de hac re loqui scriptura, quem non moueat, & intentissimā mentem faciat in altitudine sacramenti? Et locutus est, inquit, dominus ad Moysen & Aaron dicens, Ista distinctio legis quæcunq̄ constituit dominus: proculdubio non est distinctio nisi inter aliqua duo uel plura: nam distinctiōnem singularitatis nō requirit. Nec distinctiōnem cuiuslibet rei commemorauit, sed addidit legis, nec cuiuscūq̄ legis: assidue quippe in scriptura dicitur de vnaquaq̄ re, de qua legitime precipitur, Hæc est lex illius uel illius rei: nō uniuersalis lex, quæ cōtinet omnia quæ legitime præcipiuntur. Hic uero cū dixisset, Hæc est distinctio legis: secūto adiunxit, Quæcunq̄ constituit dominus, præcipiēdo utiq̄, non creādo. Nā etiā nōnulli interpretes, Quæcunq̄ præcepit dominus, trāstulerunt. Si ergo hæc est distinctio legis, quæcunq̄ præcepit dñs: proculdubio magna est ista distinctio. Et recte intelligitur duo te stamēta distinguere. Eadē q̄pe sunt in ueteri & nouo: ibi obubrata, hic reuelata: ibi præfigurata, hic manifesta. Nā nō solū sacramēta diuersa sunt, uerum etiā promissa ibi uidentur tēporalia proponi, quibus spirituale præmium occulte significatur: hic autē manifestissime spiritalia promittuntur & æterna. Tēporaliū autē bonorum atq̄ carnalium, & spiritaliū atq̄ æternorum, quæ clarior certiorq̄ distinctio est, quā passio domini nostri Iesu Christi: in cuius morte satis constitit, nō istam terrenam trāstoriāq̄ felicitatem à domino deo pro magno munere sperandam & optandam, Quādoquidem in unigenito filio suo, quem tanta illi operari uoluit, longe aliud à se peti expectariq̄ oportere apertissima distinctiōne declarauit. Hæc ergo passionem domini nostri Iesu Christi, uelut distinctiōnem duorum testamentorum, hoc quod de iuuenca rufæ mactatione narratur, satis cōgrue præfiguratur. Locutus est em̄ dominus, ad Moysen & Aaron dicens, Ista distinctio legis quæcunq̄ constituit dominus: ac deinde mandare incipit hæc adiungens & dicens, Loquere filijs Israël. Potest etiam ita distinguui. Et locutus est dominus ad Moysen & Aaron dicens, Ista distinctio legis quæcunq̄ constituit dominus creās, sicut cœlum & terram & omnia quæ in eis sunt: sed quæcunq̄ constituit dominus dicens, in duobus uidelicet testamentis; ut deinde sequatur, Loquere

XXXII.

XXXIII. Num. 19.

M